

UJKOR- VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK

HETI-LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST.

VI. Váci-körút 55.

== MEGJELNIK ==

minden vasárnap.

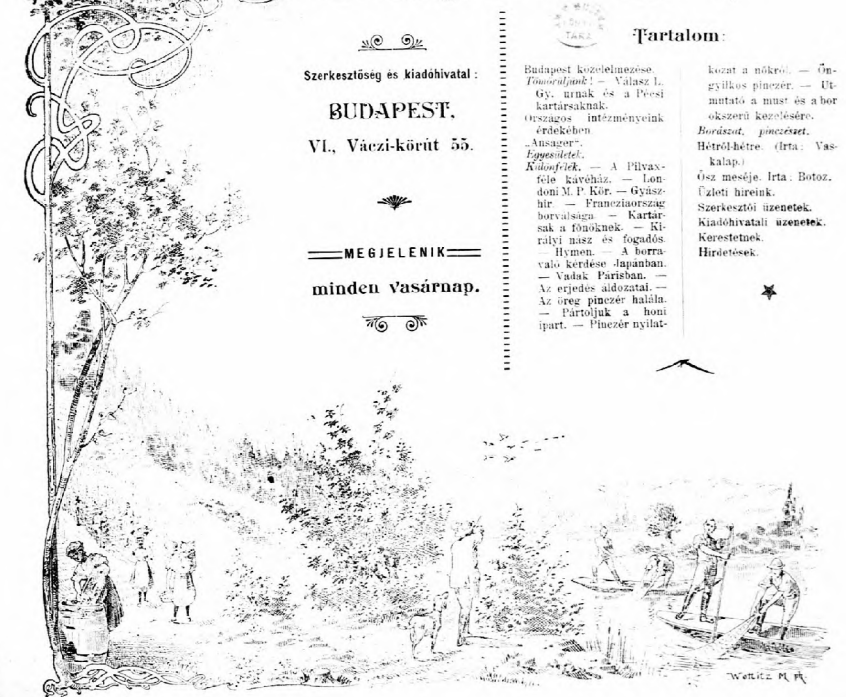
Tartalom:

Budapest közelnézése.
Tomcsányi! — Valasz L. Gy. urnak és a Pesti kartársainak.
 Országos intézményeink érdekében
 Ansager.
 Egyszerűek.
 Kélelfélek. — A Pilyax-féle kávéház. — Londoni M. P. Kör. — Gyász-hír. — Franciaország borválsága — Kartársak a főnököknek. — Királyi masz és fogadó.
 Hymen. — A borra való kérdése Japánban. — Vadak Parisban. — Az erjedés aidozatai. — Az öreg pinczer halála. — Partóljuk a honi ipart. — Pinczer nyilat-

kozat a nőkről. — Öngyilkos pinczer. — Utmutató a masz és a bor okszerű kezelésére.

Borászok, pinczeszet.
 Hétről-hétre. (Irtá: Vas-kalap.)

Őz meséje. Irtá: Botoz.
 Újleti híreink.
 Szerkesztői üzenetek.
 Kiadóhivatali üzenetek.
 Kerestetnek.
 Hírdetések.

a fővárosi és vidéki ismeret-
tebb szállodák, vendéglők és
kávéházak — Utmutatója, a
fővárosba és a vidékre utazó
közönség és a kereskedelmi
üzemek figyelmébe ajánlható
jobb útjelző. — Ajánlható
csépek. —

BUDAPESTEN.

SZÁLLODÁK, VENDEGLŐK.

Pannonia szálló (Glück Frigyes)
Kerespesi-út, Nemzeti színház
mellett. (Szállodai
szobák, étterem, vendé-
glő kávéház.)

István főherceg szálló (Gundel
János) Akadémia-utca,
Akadémia mellett. (Sz.
szobák, étterem, kávé-
ház, sörcsarnok.)

Nemzeti szálló (Arkay S.) belv.
Váci-utca.)

Debreczen vendéglőadó. (Appl
János) Kerespesi-út.

Ékm János étterem, kerespesi-út
és Muzem-körút sarkán
Nemzeti színház mellett.

Palugyai és Huszár étterem,
Nemzeti szálló épület,
a Váci-utca- és Fehér ven-
deglő Arany Kéz-utca
felől.

Szükszár Ferenc vendéglője
Vámház-körút.

Ürmösy Béla Fehér-ló vendéglő-
je, Kerespesi-út.

Hack István nagyvendéglője,
Cömöri-út 16. keleti pá-
lyaudvarral szemben.

Tóth József Arany-lóka ven-
deglője, Lónyay-utca.

Szikora Agoston vendéglője,
Muzem-körút, Muzem-
kerttel szemben.

Ekkert K vendéglő Sándor-u.
Németh János vendéglője, Jó-
zsa-körút.

Németh Lajos vendéglője, Nép-
színház és Nemzet-utca
sarkán.

Sörösizma vendéglő (Steinhubel
Jenő) II. kálola-utca 44.
Schneider L vendéglője, Lá-
zar-utca 9.

Szalotris József vendéglője,
Hársfa-u. és Kerespesi-u. sarkán.

KÁVÉHAZÁK.

Belvárosi kávéház (Stener Sándor),
K. Ottóld Foh. palota.
Klotild kávéház (Krausz Vera),
Váci- és Irányi-utca sarkán.
Hadisteparancsnok-
szágy palota.

Oktozon kávéház, Andrássy-út
Ötvenkörút.

Helvétia kávéház, Andrássy-út.
Balaton kávéház (Thányi József),
Kerespesi-út.

Fimne kávéház, Muzem-körút.
Corvin kávéház, Andrássy-út.

Hazám kávéház (Pollák Sándor)
József körút, Népszínház-
szágy szemben.

Venezia kávéház, Belv. Nádor-
utca.)

Gentry kávéház (Molnár János),
Magyar-utca.

Orleans kávéház (Papp Emil),
Kostely-utca I.

Korona kávéház (Baitek Fe-
rencs), H. Fő-utca.

VIDÉKEN.

SZÁLLODÁK ÉS VENDEGLŐK.
Tatatóváros.
Eszterházy szálló.
Szarvas vendéglő.

Komárom.

Aranyhód szálló.
Maliz Kezsi, vendéglő.
Sport kávéház, (Molnár Zsigmond)
Nemzeti kávéház, (Homigsehn-
hal)

Katzer Pál vendéglője,
Székesszéjváros.

Magyar király szálló, (Bacsay
Ignác) színház mellett.
Fekete sas szálló (Endercs J.).

Győr.
Fehér hajó szálló.
Pösch N. vendéglő.
Erzsébet kávéház.
Központi kávéház.

Pannonhalma.
Nagy vendéglő.

Pápa.
Griff szálló, (Izvt. Lakner A.-né),
túl soróde.
Griff kávéház.

Kis-Czell.
Korona szálló.
Hungaria szálló.
Matics István, vasuti vendéglő.
Szabó Lajos, vendéglője.
Horváth József, kávéháza.

Korona szálló.
Devecser.
Nemzeti szálló, (Stöger Miksa).
Sarközy Antal vendéglője, Ló-
valde-ter.

Keszthely.
Hullám szálló.
N.-Kanizsa.
Korona szálló.
Csak'ornya.
Zrínyi szálló.

Varasd.
Vadember szálló (Hajós László).
Czegled.
Budapest szálló (Wellisch Antal)
Vasuti vendéglő (Wellisch Antal)

Nagy-Körös.
Városi nagy szálló.
ecskemeth.

Hungaria szálló (Knirsch Károly)
Beretvás szálló (Beretvás Pál)

Szolnok.
Nemzeti szálló (Fodor Dániel)
étterem kávéház.

Magyar király szálló étterem
kávéház.
Korona kávéház.
Kossuth szálló (Szabó István)

Jászbereny.
Lehel szálló (Vesegyi F.).

Csongrad.
Magyar király szálló (Goda I.)
Szeged.

Tisza szálló, (Marchall J.)
Kass vizadó. (Kass János)
étterem kávéház.

Pilzner kávéház, étterem (Ba-
resztiz Lorincz).

Horváth testvérek Hagenmacher
vendéglője.
Schwarz J. vendéglője (posta
mellett).

Ipar kávéház.
Makó.
Korona szálló.
Spitzer király kávéháza.

Batonya.
Korona szálló.
Gyula.

Oszinsky János vendéglője.
Zóna kávéház (Tarkó István).

N. Kikinda.
Ozanits és Stampfl, Kasch-féle
szállodája.

N. Beckerek.
Róza szálló (étterem kávéház).
Lloyd kaszinó vendéglő (Bobek
György)

Potlyé vendéglő.

Arad.

Fehér kereszt szálló (Nagy L.)
Millenium sörcsarnok (Sehuch
és Braun)

Korona kávéház (Grünwald S.)
Déva.
Fehér kereszt szálló (English
Bela) étterem kávéház.

Hungaria szálló.
Metropol kávéház.

Pancsova.
Weisz szálló.

Temessvár.
Koronaherceg szálló. Étterem,
kávéház.

Hungária szálló,étterem kávéház
Piltzei sörcsarnok (Simosics J.)

Versetz.
Glückmann szálló.

Concordia szálló.
Orsova.
Magyar király szálló, (Osanicz J.)
Vasuti vendéglő (Homolka M.)
Szentes.

Petőfi szálló (Halasz János)
Györi Sándor vendéglője, Kos-
suth kör.

H. M. Vásarhely.
Nemzeti szálló (Németh Kálmán)
étterem kávéház.)

Oroshaza.
Alföld szálló.
Cseh Hágó vendéglője, vasutá-
lomszék mellett.

Bekes-Csaba.
Nádor szálló (Reichardt Jozsef)
étterem, kávéház.

Fimne szálló (Ketter Károly)
étterem kávéház.

Vasuti vendéglő (Salamon J.)

Nagyvárad.
Szűcshegyi szálló, étterem kávéh.
Fekete sas szálló, étterem kávé.
Vasuti vendéglő (Kriszta S.)
Csarnok kávéház. Roth Kálmán.

Kolozsvár.
Központi szálló (Nagy Gábor),
étterem kávéház.

Neuyork szálló (Bogros és Tauszki)
Angol király szálló (Sebessy).
Pilseni és forras étterem, (Pfer-
chv F.)

Grand kávéház (Moldován D.)
Europa kávéház, (Gárdonyi J.)
Erzsebet kávéház, (Grün A.)
Vasuti vendéglő (Graff János)

Maros Váasarhely.

Transylvania szálló
Láztér étterem.
Enro, a kávéház.

N. Szeben.
Római essaszr szálló.
Nagy sörcsarnok.

D. Szt. Márton.
Nemzeti szálló.

Dees.
Offak Antal, szálloda.
Hungaria szálló. (Ment Béla.)
Nagy fa vendéglő, (Molay S.)
Vasuti vendéglő (Keller S.)

Besztercze.
Sahling szálló.
Magyar király szálló.

Torda.
Korona szálló, (Tóth István).

Brassó.
Grand szálló, (Lebovits Mór).
Pelikan J. szálló.
Erdélyi Ódón vendéglője.
Neuyork kávéház, (Goltzmann.)

Seppi-Szt.-György.
Városi szálló.

Debreczen.

Aranybika szálló, étterem, kávé.
Vasuti szálló Ferencz Ferencz.
Paris kávéház, (Kiss Lajos.)
Emke kávéház. (Kiss Adolf.)

Debreczen szálloda és vendéglő
(Németh András)
Vasuti vendéglő, (Ótto Sándor.)

Szatmár.

Hungária szálló (Fried Ferencz)
Kath. kör vendéglő, (Pongratz L.)

Maramaros-Sziget.

Korona szálló, (Ötterreicher S.)
Uradaimi sörcsarnok. (Endr J.)
Othon kávéház, (Tatár Guszt.)

Sümeq.

Nagy vendéglő.
Zalaegerszeg.
Bárány szálló, (Friedrich Markus)
Korona szálló, (Domokos Ignáz)

Alsó Lendava
Korona szálló (Ngyambauer András)
Poppel vendéglő.
Reverencsis J. vendéglő

Sárvár.
Korona szálló (Ritter Lajos)

Szombathely.
Szabaria szálló, (Hainmann J.)
Hungária szálló (Nagy Béla)
Szabaria kávéház

Készeg.

Strutz szálló (Jellasis Ignác)

Kormend.

Korona szálló (Scheek Ignác)
Szt. Gotthard
Hittanler korona szálló.
Geudán K. vendéglője.

Csorna.
Korona vendéglő.
Erzsebet kávéház (Nemes I.)

Kapuvár.
Zöldfa szálló (Kudlieska K.)
Hungaria szálló

Son ron
Pannonia szálló.
Czeny Antal vendéglője.
Biritz Pál vendéglője, várkerület
Kosina Herman kretasziget
vendéglője

Pozsony.

Zöldfa szálló (Palugyay K.)
A. anyszarvas szálló.
Clowntsok Lajos vendéglője.
Bayer Hugo kávéháza Kosza-u.

Vác.

Pannonia szálló, (Perffeln József)
Piltzei Antal, kaptalan sörcsarnok
vendéglője.

Esztergom.
Fürdő szálló (Schneffer Lajos)
Magyar király szálló.
Központi kávéház.
Porgess Bela, vendéglője.

Eresek-Ujvár.
Oroszlán vendéglő.
Krendt vendéglő.
Nagy kávéház.

Nyitra.
Korona szálló.
Aranyzarvas szálló.
Piltzei Mihály és T. kávéház.
„Emke” kávéház, (Sarlay Elek.)

Szegárd.
Szegvár szálló.
Ót F. kávéháza.

EGYESÜLT
ERŐVEL!

UJKOR-

ÖSSZETARTÁS-
BAN AZ ERŐ!

VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK HETI-LAPJA.

(Országos Pinczér-lap.)

Előzetesi ár befizetés: Egyszer 12 korona, Félre 6 korona.
Negyede 3 korona, Egyes szám 20 fill.
Előzetesi ár külföldön: Egyszer 14 korona 50 fillér, Félre
7 korona 25 fillér, Negyede 3 korona 65 fillér.

FELELŐS-SZERKESZTŐ:
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség: Jászai Lajos utca 10. sz. (Közvetlen és
indulószobák intézői) és
Kiadóhivatal: Jászai utca előzetesi pénzek kifizetői, V. ker.,
Váci-körút 55. szám.

Budapest közéletmezése.

Szakköreinket első sorban érdekelheti a székesfőváros *közéletmezésének* jelenlegi állapota, mire nézve kellő tájékozást nyújt a vásárcsarnokok igazgatójának az elmúlt esztendőről szóló azon évkönyve, mely a vásárcsarnokok üzleti működéséről és belső mozzanatairól számol be. Nemcsak a statisztikus vonhat le a jelentés adataiból fontos tanulságokat, de maguk a főváros közéletmezését intéző hatósági közegek, valamint az érdekelt szakipari körök is.

A vásárcsarnoki igazgatósági jelentés szerint *lucaly* a csarnokok általános forgalmát illetően, minden pangott, csupán az *élelmiszerkereskedelem* volt virágzó és a vásárcsarnoki intézmény létesítésétől kezdve mind nagyobb mértékben fejlődött, daczára annak, hogy a közéletmezés rendkívül sok hibában és fogyatékoságban bővelkedik. Budapest 780.000 embert számláló lakosságának élelmi szükségletét nem láthatja el a létező 13 nyílt piac, a hat, illetve (a központi városokhoz lovadárcsarnokját is számítva) hét vásárcsarnokban vásárolja be ebbeli szükségletét. A vásárcsarnoki intézmény hibái és fogyatékoságai szembeötlők és szép számmal vannak, amit a vásárcsarnokok igazgatója sem tagadhat.

Ilyen gyanánt tekinthető első sorban a központi vásárcsarnok szűk és a vasúti perron keskeny volta, a mi a forgalmat nagyban csökkentti. Nemkülönben megérezni a közönség a *hatósági közvetítők* hiányát. A forgalom könnyítése és élénkítése szempontjából, de sőt az élelmi árak piaci árváltozásainak szabályos mederben tartása végett is okvetlen szükséges volna a hatósági közvetítők szaporítása.

Az élelmiszerek közül —

mint egyik legfontosabbnál — a *bős felhozatalból* azt az észrevételre jutunk, hogy a vidékről általában *rossz minőségű* húst küldenek Budapestre, míg a jót és jobbat otthon tartják. A *baromfi-üzlet* részben azért pang, mert a vásárló közönség többsége csak *elő baromfit* vásárol s így a vágott és nagyobb mennyiségben ide szállított baromfiiban nincs akkora kereslet, a mely lehetővé tenné a felhozatal növekedését. Állítólag Európa egyetlen nagy városában sem fogyasztanak el annyi *elő baromfit*, mint Budapesten. Így áll a dolog az *elő halak* fogyasztása tekintetében is.

A jelentésben foglalt száraz statisztikai adatoknál, melyekről lapunk múlt számában röviden már megemlékeztünk — sokkal fontosabbak azok az észrevételek és javaslatok, amelyek a vásárcsarnoki intézmény sikeresebb működése és illetve a főváros közéletmezési viszonyainak javítása érdekében megjelöl az évkönyvben. Ezeknek a kívánásoknak megvalósítása igazán nagyon szükséges lenne.

Igy a *tejtermékek* felhozatala egyike a legfontosabb rendezni és javítani való ügyeknek, melyek szorosan összefüggnek a közéletmezés javításával, a *tejtermékek rendszeres vizsgálatainak* és *ellenőrzésének* behozatala nemcsak forgalmi, de közegészségügyi szempontból is egyik elsőrangú szükségletet alkot.

A *központi vásárcsarnok*nak, valamint a csarnok vasútjának *kibővítése* feletti kívánatos, mert az igényeknek megfelelő nagyobb arány elhelyezése az élelmiszereknek és árusátráknak csak ekként volna lehetséges. A forgalom a megnyitás óta megkétszereződött, ámde a helyszűke miatt az min-

den irányban meg van akasztva és ezen felül az élelmiszerek áráiban is rendszertelen állapotot idéz elő. Ez pedig onnan magyarázható meg, hogy a hely szűk volta miatt a központi vásárcsarnok gyümölcs- és zöldség nagykereskedőit az ideny-piaczokra szorítják ki, ahol e kereskedők természetesen olcsóbban adhatnak mindent, mint azok az elarusítók, akiknek a vásárcsarnokokban drága helybérlet kell fizetniük. Az árak aztán azért is ingadoznak oly szertelenül, mert a fogyasztási adótelek aránytalanul és magasán vannak megszabva és így azokat valamint a vasúti szállítási tarifákat alábbszállítani kellene.

Lényeges mozzanat ezeken kívül a forgalom fejlődésének akadályai között a kis- és nagykereskedelm küzdelme a vásárcsarnokokban, amiért is onnan a kiskereskedőket ki kellene telepíteni, vagy a nagykereskedőknek kellene új hajlékot építeni, mert együtt nem maradhatnak, és nem tudnak egymás mellett fejlődni.

A nagykereskedelem fejlődése pedig nagyon fontos a fővárosra; ezidig kapcsolatban van az értékesítő-szövetkezetek létesítése, a *borvásárok állományosítása*, a *tojás- és behozatal stb.* — Az *állandó borvásárok* létesítése, mint szakiparunkra nézve rendkívül fontos intézmény, csakis a csarnokok kibővítése esetében volna keresztlévőhető. A borvásár, melyet 1898-ban rendszeresítették, egyébként tavaly is igen szép eredményt ért el. Az évenként rendszeresen tartott borvásárra felhoztak összesen 524.596 liter bort, amelyből 453.556 liter kelt el, ami 84,4 százalékának felel meg, 71.040 liter pedig visszaradott.

A *borvásár fejlődése* ugy a vendéglős ipar, valamint a fogyasztó-

közönségre nézve az, hogy a piacra kizárólag tisztá kifogástalan minőségű áru szállítható.

Ezeket az észrevételeket és javaslatserű kívánalmakat vegye figyelembe a székesfőváros közlémezés intéző és a közönség, valamint az iparunk érdekeinek őrizetére hivatott hatóság és azokhoz képest tőrekedjék a jogos várakozásoknak ezen irányban is megfelelni.

Tömrőlünk!

Válasz

L. Gy. urnak és a Pécsi kartársaknak.

Korábbi elhatározásom volt már, hogy a nyilvánosságtól visszavonulok és a bajaink orvoslására irányuló törekvésekben csak mint csendes közmunkás fogok résztvenni, nem hogy a nyilvánosság útján esetleg fölmerülő véleménykülönbség vagy elháró állapontotolyán bizonyos „elkerülhetetlen” differenciákat idézsek elő. Mert tény a mi tény, a mi szaklapjaink (rte a szakiparunk firmája alá huzódó lapjainkat) nem fogadják be a kemény de igazságos kritikát, ami természetesen nem a szakács büne, hanem a szakajstó rossz gyomoráé, mely nem képes megemészteni: a barna, akarom mondani a „fetele levél”. „E kivül nincs számodra hely” — tartják a költővel — és a „Nyílt térre” mutatnak, ott meg lehet mondani az igazat, sőt még annál is többet — jó pézért.

Egyebeként mindjárt személyes tére viszik a dolgot, ha mindjárt a sóska marás készítését módjával értékezik is valaki a lap útján és ki meri mondani, hogy a marás eddig azért nem volt jó és izletesen készítve, mert . . . mert előbb tetek bele a sóska a rántásba: és csak aztán kevertek meg; sőt mi több, ha még a felváltást is bírálni merészel valaki, hát akkor legalább is *szajpopt* (mert statárium minden) akasztanak a nyakába.

Feltett szándékomból azonban kénytelen vagyok elmenni. Pécsi kartársaim nem es bator fellépésindítazzal arra, hogy a magasztos célunk elérése érdekében a tömrülés és buzdító felhívásunkra is kif-jezzem szerény véleményemet.

Rólam, mint a ki az orsz. nyugdijalpot gyűjtő társaságnak (melynek szatmári titkára voltam) egyik tételnek tagja valek, talán senki sem tétlezi föl, hogy most, amidőn főtrekvésünk idejéja a megvalósulás felé közeleg, a szép és jó ügyekek ellensége lennék; ámde akkor nem számoltunk a körülményekkel, azaz nem teremthettünk olyan helyzetet, hogy a nyugdij-egyesüléssel szemben elváltat kötelezettségünknek elegendő tethetünk volna.

Azt azonban akkor is, meg most is tudjuk és érezzük, hogy az „O. P.

E.” egyedül az az intézmény, mely a mi szakiparunkonk és ennek szerény munkásainak a pinczértartársaknak viszonyait rágódo bajok ellen orvoslást nyújtani képes lesz.

Es mert ez szent meggyőződésemm. felhívom e helyütt dr. *Sólti Odón jogtanácsos urat*, hogy — eltekintve a közünk telmerült differenciáitól, — melynek következményeiert az ő általa megkezdett úton helyt fogok állani — tegye félre a személyes vonatkozású érdekeket és álljon mellénk a közjőrt kifejtendő munkákban önzetlen tevékenységével, tehetsége és befolyása érdekében — és segítsen létrehozni az „O. P. E.”-et: *ha ekkor a nyugdij-egyesület tagjainak száma meg néhányharmaszorozódik, akkor a magyar pinczértárság érdekében minden további lépés hiába való!*

Engemet, (és hiszem, hogy velem együtt az „O. P. E.” megerementésért fáradozó kartársakak sem) személyes érdekek nem vezetnek, mert én, mint egykori kartárs, rögös pályáink nehéz időszakát átközde, már szakiparunk önálló művelőjévé lettem. De igenis a jobb jövő iránti hitem és szakmánk iránt érzett szeretetem vezérel egyedül ebbeli törekvésemben és nyilvános véleményadásomban.

L. Gy. urnak őszinte köszönetet mondok ut f-hívásáért, mely hivatva van közütdomásá hozni, *hogy ki van velünk és ki ellenünk!*

Együttal pedig felhívom e lapok útján *Tóth Endre, Tóth Kálmán, Erturth Hugó, Schöglj Ferenc, Geisler Endre, Karner Gyula, Kalnár Fábán, Radványi József, Erdélyi Ferenc, az O. O. E. ügyének bpesti pinczéri a szombathelyi pinczértárs kb. t. kartársaimat*, hogy sorakozzanak velünk egy zászló alá és erős elhatározással vigyük ügyünket az — „O. P. E.” létesítését — mielőbbi diadálra!

Szatmár, 1900. nov. 1-én

Pongrácz János.

Országos intézményeink érdekében!

L. Gy. szaktársunk az „Ujkor” két utóbbi számában megjelent „Tömrőlünk” illetve „Országos intézményeink érdekében” című tudósító cikkelyben ezeket mondta:

Az a célunk, hogy az ellenőroök vezetői szivallásra bírjuk, hogy tájékozatlanságunk bemoztól az iránt, hogy a szakosztályunk fontos létezőkkel kapcsolatos „Országos Nyugdijintézet” illetve „Országos Pinczért Egyesület” ügyeit illetőleg, — mi öblöt viseltetnek ellenségessé indulattal?

Szaktársunknak ez az egyenes és nyílt — hogy ne mondjuk: indiskret felszólalása — gondolközba éjt benekütné — nem talán azért, hogy a szakiparunk érdeke előmozdítását célzó barmlyi intézmény iránti tanörthatlan elhívásunknak kétségbevonása miatt, önézetünket látnók ezzel megsejtve; sem

pedig azért, hogy Lakatos Gyula most ki áll a porondra és kartársai nevében szivallásra ödo szölitja azokat, akik eddig nem csekély közlelemmel és fáradsággal jártak el a szakiparunk és társadalmunk fontos közügyei kérdései és teendőiben: a mi a dolgban ránk nézve fölötte érdekes és meglepő: pécsi kar- és szaktársainknak elhatározása és megállapodása a jelen rendszertelenség megszűnését célozó orsz. intézményeink istapólása és kivitelteendők tekintetében.

L. Gy. szaktársunk a pécsi vendéglős, illetve pinczértartársak nevében itézi a kérdést és pedig első sorban: a nyugdij-egyesület vezetőségéhez, másodsorban: a létesítendő Országos Pinczért Egyesület ügyeinek itézőihez. Az első nem tartozik miránk, tehát arra nem felelünk. A második többeközébbé minket illet; azzal foglalkozunk.

Az Ujkor Országos Pinczért Egyesület eszméje megvalósítása érdekében aktív, az Orsz. Nyugdij. intézet megalkötása előtt, három hónap keletkezett. Az Ujkor megindult 1898. febr. hó 20-án, az Orsz. Nyugdij. int. megalakult ugyanazon évnek május havában. A különbség tehát — a keletkezés és befőzés között — 3 hónap.

Hogy a létesítendő Országos Pinczért Egyesületnek mi célja, hogy ennek létesülésekor mint alakul a pinczért helyzeté és hogy mily rendezett viszonyok fognak ekkor fennállni alkalmas és alkalmazható közt; mindezt alaposan ismértette lapunk, nemkülönb. ben a tavaly szegeden tartott országos konferencia megbeszása folytán készített O. P. E. alapszabály-tervezet. Kevésbé közütdomás és ismeretes azonban az az indító ok, amely a mostani O. P. E. eszméjét megérelle és végre ödo juttatta, hogy annak megvalósítása érdekében mozgalom indittassék. *Lakatos Gyula* szaktársunk tudósítására vonatkozó ezen közleményünk igen alkalmas arra, hogy ennek kapasan egyszerműd azzal is foglalkozzunk.

Ismeretes az Országos Nyugdij. Egyesület 83-s 94-beli jobban mondia. a szatmári kongresszustól a szegedi kongresszusig — nagy port és nagy lelkesedést fölvert mozgalma, amelyből részt kért és részt kívánt magának minden a saját szakmája léteződeszei komolyan foglalkozó és tördő pinczért. Magyarországnak nem volt egy számöblevő városa sem, ahol a nyugdij alapjávan gyűjtő társaság ne létesült volna. Székes főrmmel és lelkesedéssel szölgáltatták pinczereink egy és két gurasukát a gyűjtő pörölyökbé.

De szép is volt ez az idea, az Orsz. Nyugdij. Egyesület idejéja. Segíteni. javítani a romlott viszonyok és életszönmunkat biztosítani örögségünkre, a magunk följértejből emelt nagy és humánus intézmény által. Vagyis: törekedni arra, hogy a bizonytalan aggkör idejéhez a mehezen járható rögös út helyett, — sima, egyenes úton, el nem fáradtan és gondatlan lehessen eljutni. Mert az Orsz. Nyugdij. Egye-

sület végczéljában volt olyan valami, ami a pinczereknek nemcsak akkorgróli való gondoskodást, de jelen helyzetük szanalását is kilátásba helyezte.

Amire egyébként rátalálhattunk az 1894-ki szegedi orsz. nyugd. egyesületi kongresszus jegyzőkönyvében. Itt bő nyolcra akadhat a kíváncsiságból bepillantó s többieket közt felfedezheti azt is, hogy az Országos Nyugd. Egyesület magasztos ideáit a szép jövő reményeig róza leveleitől megfosztani — már ezen a kongresszuson történt meg az előkészület. A szegedi híres orsz. kongresszuson ugyanis nemcsak az Országos Nyugdijegyesületből lett Sz. V. K. P. és K. orsz. nyugdíjgyesület, hanem az alakítandó intézmény keretéből, a szépen terbe vett országos pinczer helyeszközlési kérdés is kiakollóztatott. A különben az intézetnek nem hátrányára, de sőt előnyére vált a Sz. V. K. stb. czím felcserélése, ép oly végzetes hiba volt az utóbbi — a helyeszközlési kérdés megoldásnak módját nem ejteni. Nyilvánvalók voltak már akkor is a pinczer helyközvetítés terén a hallatlan botrányos visszaélések, s esett is szó róla, hogy: ezeken segíteni fogunk. Ami azonban a kényes ügy tőpant nehézsé s komplikált voltánál fogva csak szűk és ingélt maradt. Pedig köztudomásos tény, hogy mindaddig, amíg ez a fogas ügy rendezve nincs, a pinczérsg körében semmi fele szép, jó és nemes dolgot, a maga érdeme szerint keresztüli vinni nem lehet.

A szegedi orsz. nyugd. kongresszus követő évben már megcsapant az intézmény nemes eszméje megvalósítása iránt az érdeklődés. Bár ugyan a gyűjti társaságok még tettek, miködték, de — már nem lelkesedtek. Hogy az a korábbián lelkesedés mennyire szállt le, mi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy az Orsz. Nyugd. intézet létesítését megelőző esztendőben kibocsátott beirattási íveket, a vendéglősöknek és pinczérnek 97 százaléka sem írta alá; akik pedig alá is írták, közülük fele sem lépett be a következő évben, Debreczenben létesített nyugd. intézetbe.

Mi ok szolgált erre? Miért változott oly gyorsan meg az előbbi jó indulat és lelkesedés, és lett mind-eből, bizalmatlanság és fásult közönység?

Mindaz nem következik be, ha — amint fenebb említtük, — a nyugdíj intézet megalkotása kérdésének megoldásával párhuzamban, a helyeszközlési ügynek érdekében is történnek intézkedések.

Ha Orsz. nyugd. intézetünk egyszerű létesítési ügye miatt nem vettünk vissza, szakiparunk többi nem kevésbé fontos és életbevágó kérdése: az Ujkor és ennek O. P. egyesületi eszméje sem akkor sem később nem lát napvilágot, így azonban, az elintézetlenül, de a már félig-meddig vita tárgyát képezte kérdéseknek a régi reménytelen állapotokba való visszavetés, továbbá az ingadozó alapon építő országos nyugd. intézet felkaro-

lása iránt az előre látott közöny és téves felfogások, mintegy szükségessé és kivanatosá tettek egy oly eszmének a felszínre vetését, amelynek megvalósításával míg az elmulasztottak lennének helyre pótolva, addig a körülményeknek tekintetbe vétele nélkül létesült nyugd. egyesületünk, új és soha meg nem inogható szilárd talajt nyert. Ez az eszme volt: az Ujkor O. P. E. eszméje s ennek célja és jelentősége: az Orsz. Nyugd. egyesületnek új alapokra fektetése, fölvirágztatása s a jelen helyzetnek reorganizálása.

befejérése következik.

Ansager.

(Nagyotmondó)

Ez a kifejezés fület ingerlő, különösen mi reánk, pinczérre. De sőt bosszantó hatásával valósággal réme az a pinczérnek.

Számomra példa bizonyítja azt, amint-hogy az én esetem is arról tanuskodik. A nyar utóján Szegeden voltam alkalmasban egy nyári üzletben, mindössze három hétre, minthogy a kert nyitva tartására amely idő volt hátra: az orpheum szerződése letylen, a kerti üzlet megszünt. Ezen helyre Fischer Fülöp helybéli „Ansager” követt tett engemet és hitem szerint elég tisztességes honoráriumot adtam neki a lefizetett 5 koronával arra a 24 napra. Azonban ezt oly kevésnek találta az „Ansager”, hogy akár hányszor az iródjába mentem, még köszöntésemet sem fogadta el: uoha megígért-m neki, hogy állandó hely szerzése esetén pótolni fogom az általa most keveselt díjat. Persze keveselte a honoráriumot, mert az nem üti meg az általa kiszabott, de nyilvános-ságra nem bocsátott árjegyzékében felszámított összeget.

És az „Ansager” így szolt: Maguk pinczérnek én tölem élnék, én adok kenyérkeresetet maguknak, és maguk nem adják meg a díjamat!

Szemembe vágott nem egyszer ilyesmit az „Ansager”, és ezt kenytelen vagyok túrni.

Most látszik és érezhető csak, mily nagy szükség van az „Orsz. Pinczer-Egyület”re és ennek keblében az önálló helyközvetítő intézményre, hogy egyszer már vége szakadjon ennek a hitvány alku-sz uzsorának, melyet az „Ansager”-ok gyakorolnak a kartsáron. „A ki többet ígér, a ki többet ad.” ez a jelző, és az „Ansager”-nél az az elsősg, személy válogatás nélkül: — legyen bár az illető szászter, vagy akár pékias, az neki mindegy. Így aztán igen gyakran a hitváto, tanult szakértárok háttérbe lesznek szorítva és hamarjában nem kapva alkalmazást, kenytelen nem ritkán hónapokig fázékolni, mert a kontár salak pinczerek, kik búsasan fizetik a honoráriumot, az „Ansager”-nél előnyben részesülnek.

Sajnos, hogy a szállodás és vendéglős szakfőkörök erről semmi tudomással nem bírnak, és azon tudatban, hogy megfelelő egyént fog kapni az

„Ansager”-ben megbízik, aki aztán ezzel rutil visszál.

Ez okból volna sokkal czélserzeibb és hasznosabb mindkét félre nézve, ha a szakfőkör urak üzleteikben csak oly egyéneket alkalmaznának, akik vagy le-vélleg, vagy valamelyik szaklapunk utján ajánlják magukat és akik hitelen bizonyítványokkal tudják igazolni, hogy a szakbeli teendőkre gyakorlatilag képesek, azokat tisztességesen el tudják végezni. Így egy üzlet sem volna kivéte-annak a szegyetlenes konfliktusoknak, melyek az „Ansager”-fele gyárból kikerült májpinczerek miatt történtek és fog-nak történi.

Ez a fontos kérdés: az „Ansager”-rendszer kipusztítására idősebb intézményt senki sem tudhatna megvalósítani, mint a létesítendő „O. P. E.” országos elhelyező iródjá, melynek megvalósítását az „Ujkor” szaklap tűzte ki egyik feladatának, és a melynek létrejövételéhez — hitem szerint — nagyon közel is állunk. Elismerést kell kifejez-nem — mint igaz hívatóss kartsárnak — az ezen intézmény létrehozatala körül kifejtett buzgó munkásságért és kitartásért azoknak a férfiaknak, akik jóvónk érdekében küzdenek és legmelen-gebb óhajátom, hogy az keresztüli is vigyek! Csak a mi, a tisztés magyar pinczérkartsár erős összetartása és akaratla kell, hogy nemes tervünk mi-hamarabb sikerüljön.

Akkor önmaguk gondoskodhatunk kölcsönösen az elhelyezés fontos feladatá-ról és egyetlen kartsár sem lesz kenytelen az „Ansager”-ek borsos tarifaifjól függni, de oly csekély összeggel fog megfelelő állashoz jutni, a melyet a legkisebb jóvedelmű tanuló ifjú is képes lesz megfizetni! A csekély tagsági díjban befizetettnek a helyeszközlési díja is és így megfogunk szánni a 400—200—150 forintos zsebelésk, melyek ma napirenden vannak. És hol van az az „Ansager”, aki egy esetleg megszorult kollegát az utköltéssel kiségitene, minthogy már többször elő-fordult, hogy utköltésg hiányában fel-akadást szenvedett az üzletbe lépés. Biz’ ilyen „Ansager” egy sínes!

Az „Orsz. P. E.” elhelyező inté-zete azonban ezt késszéggel megfogja tenni az adott esetekben és segédke-zet nyújt tagjainak, ha tagsági díjának pontos befizetését már eszközölte.

Az „Ansager”-ek korszaka vég-napjai felé közeleg és ha összetartással mindnyájan arra törekszünk, hogy az „Ujkor” mozgalmához csatlakozva létrehozzuk az „O. P. E.” és elhelyező intézetét, akkor teljesen meg fog szánni az „Ansager”-ek szereplése.

Egy kartsár: M. J.

egyesületek.

Meghívó, az Ujkor Asztaltársaság f. hó 8-án délután fél négy óra-ko Horváth István vendéglőben, Lipótr körút 21. sz. a. tartandó alakuló értekezé-letére.

Az Ujkor Asztaltársaság czéjja: a magyarországi önművelődés, a kartársi szellemek egymásközt való kifejlesztése, hazafias és jótékonycélú tettek gyakorlása és törekvés minden oly nemes dolgokra, melyek a mi szakmánk, a kartársak érdekének előmozdítását czélozzák. — Mivégből az Ujkor Asztaltársaság minden héten egyszer délutánonként öszzefüvetlőt tart és kéthetenként társas és felolvasó estélyeket rendez. A t. kartársoknak a nemes czél iránt való érdeklődését s a meghívottak szives megjelenését kérjük. Az Ujkor-Asztaltársaság nevében — *Vargyas Vilmos, Krizanovits Gusztáv, Jahn Mihály, Schettner Márton.*

Hazafias lett. A budapesti pinczerek első magyar házi asztaltársasága a hét elején tartott összejöveteléből kifolyólag, *Városmarty Mihály* nemzeti nagy költőnek szobrara 20 koronát adakozott.

Békes-Csabán mint ottani tudósítók sük írja, az O. P. E. ügyének megvalósítása érdekében a volt Aszt. Társaság legközelebb ismét meg fog alakulni.

Uj asztaltársaság. Mint aradi tudósítók írja, az aradi „Vendégszeretett” asztaltársaság helyett új asztaltársaság alakult, amelynek ugyan az a czéjja, a mi az előbbinek. Az új asztaltársaság összejöveteleit a Gömörnyé-féle vendéglőben tartja.

KISJÓFÉREK.

A Pilvax-féle kávéház történelmi dicsősége. Mint valami ereklye-muzeumot emlegetik mostanában a korona-herceg utcazi régi *Pilvax*, jelenleg *Schoenauer*-féle kávéházat, melynek történelmi nevezetessége az idők folyásában mind jobban kidomborodik. Az arra járó nagyközönség bepillant neha az avult külséjű, kissé sötét kávéháza és most, hűsítő a régi dicső emlékeket felelevenítve tudomást szerzett e helyiség történelmi vonatkozásáról, bizonyos kegyelet érdeklődéssel veslekedik ezen egyszerű hajlék iránt. A szabadság innen indult ki és nőtt hatalmas nemzeti áradattá. Az 1848. márcziusi ifjúság ebben a kávéházban gyülekezett össze márczius 15-én és a 12 pontot kifüggesztették a Koronaherceg és Kizyo-nca sarkára. Bement a Pilvax-kávéházban *Jókai* mutatta be lelkesült hangon a magyar nemzet 12 pontba foglalt akaratát. Az asztalon állva olvasta azt el és utána *Pelófi* ajkáról dörgött a „*Talpra magyar*” élcsőrt! Régi idők, régi dicsőség, ragyogóan fénylő napok emlékei! Innen indult az ifjúság az egyetemre, ahonnan aztán a lelkesedés lángja hamar szét terjedt. Ime a kávéház komor falaihoz még áll és egyszerűségében nagyobb a dicsősége, mint sok fényes díszű kávéháza, a melyekben még most is csifoskodni jár a német szó. — A kegyelet még is megbecsüli ezt az egyszerű helyet, — a mult dicsőségét tiszteli meg benne

és emléktáblával jelöli meg a Pilvax-kávéházat. Ma délután 4 órakor ünneppiesen fogják az emléktáblát leleplezni, mely alkalommal a régi idők tanúja, *Jókai* Mór is beszédet fog mondani, — kivülé *Lakatos* Miklós orsz. képviselő, *Bartók* Lajos stb. Az ünnepeket az asztaltársaságok központja rendezi.

Az emlékünnepeken, melyen az egyetemre ifjúság is részt vesz, remélhetlő-g szaks- és hartársaink is számszerűn fognak megjelenni, hogy örömmel oztó-zanak a régi dicsőségéből, a kávéházban m-stani tulajdonosára: mint szak-társukra is háramló sugarakban!

—Londoni Magyar Pinczer-kör—
The London Hungarian Waiters' Society — London, W. 9. Welsesegent St Stré teet.

Gyászir. *Szitts* Lajos jeles kartársunkat, az „O. F. E.” központi bizottságának elnökét sulyos családi gyász érte. Édes atyja *Szűcs* Pál mult hó 23-án hunyt el hosszabb betegség után a mosonmgyei Halassy közszegben. A gyászoló érdemes kartársunknak, ki atyja halálát megelőző egy héttel előbb hazatartott, táviratilag fejezték ki részvétüket a Szűcsai-féle Elm nagyvendéglő pinczerekra és a „budapesti pinczerek első magyar házi asztaltársasága.” A melyen süjtött és szeretve tisztelt kartársnak nyújtson vigaszt a Mindenható és enyhítse fájdalmát az iránta nyilvánuló igaz és oztatlan részvételt!

Franciaország borválsága. Franciaország déli vidékén ahol a miénkhez hasonló bő szürlet lesz az itélet, a szőlőtermelők kétségbe vannak esve, hogy borukat a tavalyi ár felcserél sem bírják eladni. A bajon segitendő képviselőik utján a kormányhoz folyamodtak, a hol eredmény is értek, a mennyiben a pénz-és földművelésügyi miniszter megígérték nekik, hogy a kamarától kértü fogják az italok fogyasztási törvényeinek haladéktalan tárgy-lását. Izegerték kaptak továbbá, hogy a kamara fel lesz szólítva hogy vonja vissza a műbor készítéséhez szükséges czukorgyártási szabaddalimat. A bortermelők a tett lépéseket örömmel vették és borai sorsába megnyugodtak.

—Kartarsak — a főnöknek. *Pancsováról* írja levelezők, hogy az ottani *Weiss-szálloda* pinczerekra szép nyilatvántát adta főnökük iránti tiszteletének és ragaszkodásának. Mult hó 4-en tartotta ugyanis ekülvöjött *Witt-Linger Béla* úr Budapesten, a honnan való hazarekzésük alkalmával a hajó-állomással díszes csokorral lepték meg új úrröjüket a pinczerkartarsak. Mult hó 27-én. főnökük 50 ik születténapja alkalmából jól sik-rült esportpenhükkel tisztelték még őt; élükön *Béky-Lajos* szobafőpinczerral, aki mellé *Hütich Lipót* értemi, *Oszwald Ferenc* kávéházi főpinczerek, és *Krämer Péter, Kristofelei Géza, Januschek Vilmos* kartarsak csatlakoztak. A főnök szives szavakban köszönte meg az orvációt!

Királyi ház és fogadás. — Nagy hírre tett szert egy németországi vendégfogadás, a kivel a napokban a német birodalmi sajtó

nyomán, az összes világi sajtó foglalkozott. Az előbb a németországi hamályba burkolt *Höchst* „*Zur Post*” vendégloze ugyanis a hollandi királynő eljegyzésével hozott: kapcsolata olyformán, hogy a szép kis királynő boldog vendégloze amikor a nevezett fogadóba szállt, a neveté Bulow bárónak írta be a vendégkönyve. A mi derek asztaltársaságunknak azonban nem azért van a *post*-hoz özimeze fogadoja, hogy az ő titokzatos vendégének valódi nevet is meg ne tudja. Hogy Bulow bárón nem Bulow és nem is báró, — megtudta ezt akkor, amikor Vilma királynőnek Hexak mekkleburg, Scheverlin herceggel való házassági frigykötését közhírré tették. Fogadóunk ugyanis — ki nem csak a sajtókapok, hanem a szép irodalmi lapokat is gondosan az szokta nézni — a királynő eljegyzés alkalmából a képelepekben közzét arczképeket is ismert az ő titokzatos Bulow bárójára, s miután a felfedezés kellette kellemes benyomással kerestül esett, egy szivből fakadó ödválzó sürögött fogalmazott s nyomban elküldte azt Henrik hercegnek. — A herceg azt felelte neki: „A fölsimert vendég öszintén kö-zösi a barátságos megemlékezést!” S az egyszerű Höchst vendégfogadott ezért jobban s kedvesebben emlegettek meg a lapok, mint a királynő nást gratuláló egy bármelyik fénséges család tagot

Hymen. A napokban egy igen kellemes hírrel, rózsálszalag levelet hozott nekünk a posta. Messziről, a kis alföldi rónáság szeléről, a pinczerek megjéjéből jött a levél és az állt benne, hogy a mi lapunk t. barátja és dolgozórtásra, a pécsi Lakatos Gyula főpinczertársunk bájos nővérét, *Lakatos Juliskát*, Körméndről. november hó 29-én eljegyezte *Benesik János* szombathelyi vendégloze. A kedves alkalmából a boldog mátkapárt szivből gratuláljuk!

A borválló kérdése Japánban. Erdedig azt hittük, hogy a borválló kérdése csak a civilizált Európában foglalkoztatta az embereket, holott Ázsiában, a Japán birodalmában is már réges-régtől fogva meg van a borválló. Csak abban különbözik az a mi európai borvállóknál, hogy Japánban *teivavalónak* hívják. A teivavalót nem a teaház vagy vendégloze számla kifizetésekor adja a vendég, hanem *azonnal* mielőtt valamit rendelt: az ázsiai helyg szokások is éppen megfordítottjai levén a miénknek Japánban a vendégloze és vendég között fenálló viszony is *erdős* hányk nézve, mert az a lehető legbarátságosabb. — Igy pl. ha egy idegen lép be valamely japáni szállodába, legelső dolga, hogy a szálló tulajdonost megajándékozza, amit ez aztán viszonoz. A vendég mintegy kötelességének tartja „khalai” (ajándékot) adni a ház gazdájának, akinek vendégserzetet igénybe fogja venni. A „khalai” rendszeren pénzből áll, melyet a vendég hárítékba téve, lehetözetig feltűnés nélkül ad át a szállodásnak, vagy a kiszolgáló pinczerek, vagy a gesának. A gazda mely köszönettel azonnal viszonozza a vendég ajándékát. Az ajándék, vagy a teivavaló nagysága a hely előkelőségétől függ, de rendszeren ennél nagyobb értékű az ajándék, annál kisebb lesz a számla összege. Gavallér

vendéggel megtörténik gyakran, hogy kevesebb a szállalodai számlája, mint amekkora borraival adott. Azokban a vendéglőkben és szállalókban, a melyekbe európai vendégek járnak, az európai kisebb borraival szokásos. Ha a japánok látják, hogy a vendég európai, nem kívának tőle japáni nagy borraival, de az árakat aztán annál „európaiabbi mértékkel” szabják.

Eszküvő. — Weisz Vilmos kártársunk a Matosvásihelyi Petőfi kávéház főpinczere f. hó 14-én esküszik örök hűséget Nagyváradon. Weisz Mihály nagyiparos bájos szép leányának. Hermina kánisszonyának. A tiszta szerelemből kötött frigyén. Isten áldása és tartós boldogság legyen!

Vadak Paristan. — Nem a Bayer József kártársunk val emberéről, hanem azokról van szó, amiket a külföldi fogvasztás szempontjából Párisba expedáltak. A legutóbb kiadott statisztikai kimutatás szerint Párisba évente átkötnek 1,500,000 paszirtát, 650,000 foglyot, 277,000 fúrjat, 230,000 fenyves madarat, 190,000 nyulat, 138,000 fácánt, 31,000 szalonkát, 14,000 rótvadát és özet-é 500 vadászónt. E vadak nagy része külföldről kerül be s a főszállatok: német, osztrák, magyar, olasz, holland, angol és norvég vadkereskedők. Németországból szállítanak különösen nyulat, foglyot és özet. Csehországból fácánt és foglyot, Olaszországból fúrjat és fenyvesmadarat, Hollandiából vadkacskát, paszirtát, fúrjat és foglyot, Angolországból fácánt és kakast, Spanyolországból fácánt és szirti foglyot, Orszországból és Norvégiából tengeri nyulat és hófajdot, fajtjányt, és bramsarvast, Egyiptomból fúrjat, Ausztriából pedig nyulat. A központi árusorokban a vadak árai: egy tucat paszirta 1 frank 65 cent-től 2 fr. 75 c. — szalonka 3-4 fr. egy fúrj 75 c-től egy frankig, egy fajtjány 5-6 fr. — egy fenyvesmadár 40-50 c. — egy nyul 5-7 fr. egy rótvad 40-170 fr. — egy öz 25-55 fr. és egy vadászónt 25-55 frank. A kimutatásban nincs kitüntetve hogy magyarországból miféle vadak kerülnek Párisba, de kitűnő módon hogy kereskedőink nemcsak eljuttat vadat hanem eleven nyulat is évente nagy számmal szállítanak franciaországba. Mert a francia kormány magyar nyulakkal akarja regenerálni, újratemeteni a francia csenevész nyulat.

Az erjedés áldozatai. A mult hét utolsó napjaiban a temesgyeji Zsebelyén történt, hogy Vudu Mátyás és a felesége az új bor mérgeinek áldozatul estek. A szerencsétlen házaspár lement az ép erjedésben lévő új bor mérges gazaítól betöltött pinczehelyiségbe ahol alig tettek néhány lépést, elkábultak mind a ketten és eszméletlenül roskadtak a földre. A házbeliek csak sokára vették észre az elült házaspárt s mielőtt keresték őket, a pinczeben mint halottra találtak rájuk. — Ez ahri egyike ismét azoknak, amelyek az újborfárasok a vétkes gondatlanság miatt szoktak előfordulni. A vétkes gondatlanság mindig megszokta magát buszolni. A bor forrás időszakában — az erjedő helyiségbe — pinczebe való lejárás már nem egy elrettentő példát szolgáltatott arra, hogy a bor kezelési teendők körül mily

óva tos és vigyázatos eljárás kövessék. Borászát, Pinczészet rovatunkban, már közöltünk ehaz hasonlótl, s ugyancsak erre vonatkozólag most ismertettét *Müst és borokszeg kezelése* című könyv is a következőket írja elő: — Szigorúan meg kell tartani azon szabályt, hogy a müst erjedése alatt és rövidesen utána is csak égő gyertyával szabad a pinczebe lemenni, oly módon, hogy a forró köztött gyertyát magunk előtt a tála felszínre fűl tartva haladunk le- és befelé: ha a gyertya pislogva ég, vagy épen elalszik, ez annak a jele, hogy ott már nincs éltető levegő s onnan azonnal menekülni kell. — Minthogy pedig a szénsav másfélszer nehezebb mint a levegő, az mindig a pincze fenekére süllyed s onnan terjed feléle is, ugy hogy gyakran ember magaságban még a gyertya ég, de már a pincze fenekén elalszik, nemzaband tehát lehajolni, esetleg a hordó csapszögét stb. igazgatni, mert ott egy lélekzétvétel halált okoz.

Az öreg pinczer halála. Minden szentek napja van. Az idő boros s a homályos köd ülte légben hangulat nyomozást özi szelek lassan és bus-borongva járnak. S az ösnek e gyászióid szakában, szomorú eseményekről, szomorúan beszélgetnek az emberek.

Meghalt az öreg Pali bási! — Pécsen az a gyászos história kelt mely és részvételjes érzetet a kártársak körében, s eről beszélnek, ha egymással összejönnek és találkoznak. Meghalt az öreg Pali bási!... Isten boldogítsa!

A pécsi kártársaink közt mely részvétel kettő bírálói tudósítók a következőket írja.

A pécsi pinczer egytelnek egy régi tagja, *Krízner Pál* öreg pinczer bunyta le örökre ssemetit. Öreg kártársunk 1842. született vasmegeyében, így 58 éves volt a mi kor meghalt. Egész életét — mondhatni — pályájának szentelte. Már a 60-as évek elején került Pécsre s mindánkor innou hosszabban idő utána távozott, a hazai nagyobb városokban m üködött mint főpinczer. Tréfás vigkedélyéről mindentől szerettek és kedveltek az öreg Pali básiét. 1877-ben Pécsre ismét vissza került s az időtel egész 1884-ig. Dollinger Andráss szállalodás urnak, a mi szerzettet egyelőt elnökünk boldogult edes atyjánál nyűltött mint főpinczer egész 1884-ig. Ekor egyik lábába bajt kapott, a mi végzett lábát amputálni kellett. E vigasztalan nehézhelyzetben a mi humánus lelki és tiszteletben álló elnökünk az öreg gazdájának derek fiazgyamoltás s batorítá, s ugyancsak ó gondokodott róla. Hogy falálabb ki jött a kórházból, azóta az ő házában lakott, a hol nem is tekintették másnak, mint eszládátának. A nyomorokká vált öreg pinczernek időközben ismét bekövetkezett sebája, a mi végzől az igazalmas kórházba került, ahonnan nem is jött ki többé. F. hó 25-én jobbrete szenderült. A betegségekben is mindig vigkedélyű öreg Pali bási, annak ifjú gazdája és második atya, Dollinger Andráss egyelőt elnökünk vezérelése mellett, temették el díszesen. Isten boldogítsa!...

Pártoljuk a honi ipart! Egy fővárosban estenként megjelenő lapnak *T. I.* dr. olvasója levelet küldött, a melyben a magyar ipar pártolásra vonatkozva

sajnosan említi meg, hogy a nyitrai megyei gazdák szövetezte kétszáz vaggon *Hanna prédi* árpaját müncheni serfőzöknök szállítja, akik aztán azt drága müncheni *Peschbräu* és *Hofbräu* stb. sör képeben Magyarorszába szállítják, — a magyar cukorgyárosok évenként majdnem millió koronányi cukorraipa magot. Német és Orszországból rendelnek, — a magyar peronosztrák osztrák kékko gázemelt pusztítják, holott a hazai réztermelés túlszárnyalja az osztrákét, — egy hirveves prágai husfústól Budapesten fiktót alakít, mivel a közönség igen szereti a prágai sonkát — stb. stb. köztött az is előfordul, hogy egy bpesti nagy vendéglódozó tulajdonosa a napokban Bácsba utazott, hogy a magyar ökrök husából napi szükségélt megrendelje, amit Bpestben Bécsi bélszínült gyantát fognak fogvasztani. — *T. I.* dr. okosabban eszelekedett volna, ha a panaszok felsorolása helyett egy lelkes cikket intéz a t. fogvasztás és megrendelő publikumhoz, melyben felhívja azokat hogy: 1-ször a *Peschbräu* s különféle *béjor sör* helyett a hazai vendéglőkben és sörházakban dreher, polgári, korona, királyi stb. hazai söröket kérjen és igyék; (hogy a magyar sörárpának különban is kelete van — nem baj!); — 3-szor szügeráljon annyi honipari szeretet-érezet a hazai pukkumba, hogy a sonkák beszerzését ne a hirveves és élelmes Prágotól, hanem a hazai rendkívül élelmetlen husfústól-dekőtől eszközöljék; vegyi pedig ejtse módját annak, hogy a bpesti nagy vendéglódozók ne kényszerüljenek a magyar ökrök husát bécsben, hanem itthon Bpestben beszerznie. A mitől különben már volt az a honi lapokban.

Pinczer nyilatkozat a nökről. Egy neves francia író, aki a párisi kiállításnak törőslátogatója volt, francia beszéde erőszkedett a kiállítás teraetán *levé egyk vendég főpinczeréről.* Kis emberektől, a kiknek megfűelő tehet-egés s a van, tapasztalatak is, sokszor rendkívül érdekes dolgokat tudnak meg a nagy emberek. A francia író most közlétebe a pinczernek *adottak megfogysait* a francia és az angol nökről. Valóságos léleltani tanulmány is a nöndny adóvetélt megjegyzés. *A pinczer-telekéről így szól: — Független nö nönie a világon, csak az angol nö, aki mindig azt teszi, amit akar s nincs az a hatalom, amely őt eltevélt szándékaitól vissza sűndt tartaná. Homok-egyetem elnökük volt a párisi nökrök, akik az orrával fogva lehet huzni, csak a húságát ne felejtse az ember szem elől. Alhoz meg csak farad-ság ember kell, hogy a francia nö a vendéglőben a ledgrádkör, a legraszabb teleket rendelje; mikor a pinczer már beolvastott neki néhány ételmelet s ő megtegte a rendelést, akkor a lehető legártatlanabban, legkönyösöbbsébb hangon kéri meg: — Ez mit parancsol még Nagyad? — A pinczer oly arckifejezéssel beszél, amely azt jelenti, hogy — ny magasragon hóly csak nem elegnek meg négy vagy öt fogással. A kielégített húsag mindig lépre viszi a párisi nööt és feltétlenül megrende a hat óra hóg hétélt logást is.*

Öngyilkos pinczer. Budapestén az újvilág-utca 6 számú háza előtt tegnapelőtt reggel föbe lözte magát *Pereszlegi Gyula* 19 éves pinczer és rögtön meghalt. Az ifjú életét önkézevel kiöltő szerencsétlen kártársát, a buszoló intézetbe vitték. Tetének oka ismeretlen.

*) A szedőgyerek.

Nölküzelhetlen oktatója és tanácsadója minden vendéglős-, kávé- és kereskedésnek az a könyvecské, mely a „földművelésügyi m. kir. minister hiv. kiadványai”-nak f. é. 19. száma gyenánt: „*Utmutatás a must és bor öskészítésére*”, különös tekintettel az 1893. XXIII. t. cz. végrehajtására” címen megjelent Dr. Csányi Gusztáv készít-helyi gazd. tanítéti igazgató tollából. — A kitünő utmutatásokkal szegülő és 27 ábrával ellátott műnek nem csak szakmunkás művelői, de a szőlő birtokosok, bortermelők, kereskedők és szeszgyártók is igen jó hasznát vehetik. A könyv ára vászonborítékban portmentesen külvé 50 fillér és megrendelhető lapidó kiadványatálában, valamint a kiadó „*Orsz. magyar gazdasági egyesület*”-nél (Köztelek) is.

BORÁSZAT, PINCZÉSZET.

Hasznos tudnivalók.

Sebecmelyevén az „*Utmutatás a must és borok-szerű készítésére*” című kiadványból.

Mi a borélesztő?

Ha a ház asszonya kalácsot akar sütni, a sajtot élesztőt vízzel felvertve a szép fehér lisztet, vagy kenyérsütés-kor a kovászt rozslángal jól össze-gyurja, megdagasztja s melegbő helyre teszi, hogy a tészta jó magrasra me-gkeljen. A tészta megkelesésénél is épen úgy, mint a mustnál, láthatatlanul ugyan, de kétségbevonhatatlanul apró légbuborékok fejlődnek, melyek nem szállhatnak el s a tészta líkacsosságát idézik elő. Itt is erjedés áll elő, mely a liszthen levő czukornem anyagot változtatja át. Ez a sajtot élesztő 600-szoros nagyságnál gombostűfej nagyságu kis testecskék (élesztő gomba) tömege, melyekhez nagyon hasonlóak a borseprőben levő borélesztők.

De már most azt kérdezhetik, hogy miért jön a must erjedése, hiszen abba nem teszünk élesztőt! Igen ám, de e földön önmagától, vagy semmiből semmi sem lesz s elgondolhatjuk, hogy olyan parányi gombafélének igen apró magvai lehetnek, a melyek valósággal rátapadnak minden gyümölcs külső részére, a szilvára, az almára stb., így a szőlőre is s a mustoláskor a must közé keverednek, ott kifejlődnek millió és millió száma felszaporodnak s mindegyik munkáját végezvén, összeségükben sok czukrot képesek felbontani.

Az élesztő hatása a must alkotászeire.

Nem szükséges a kis gazdának tö-víról hegyire ismernie a borélesztő élet-feltételeit, sem mindazon anyagok kép-ződését, melyek az erjedés folytán elő-állanak, de minden esetre igen jó azt tudni, hogy a borélesztő főképen a must-ban levő czukrot bontja fel, még pedig két főalkatrésze, u. m.: a borszevre, mely a borban marad s a szénaszra, melynek csak kis része marad a bor-ban, legnagyobb része pedig légbuborékok alakjában elillan s a pince le-vegőjével keveredik. Minthogy a szénasz s a felszár nehezbe a levegőnél, leginkább a pince alsó részét ölti meg s életveszélyes lehet akkor, ha lehalajva

az alsó légrétegben egy-két lélekzetet veszünk, mert ez halált okozhat.

Erjedés után tehát a mustban volt czukornak fele része borszevre, majd-nem fele része pedig szénaszra bonta-tik fel. Ha tehát a mustban 20 százalék czukor volt, kiejrésés után 10 százalék borszev lesz a borban. Borunk erjét, szesztartalmát tartósságát tehát e czukortartalomtól már előre meghatároz-hatjuk.

Fontosnak tartom még felemlíteni, hogy a must leggyorsabban erjed ki, ha annak hőmérséklete 15—20 fok kö-zött van a Celsius-féle hőmérő szerint 4 fok melegebb az erjedés nem indúl meg, 35 fok melegebb már alig észre-velhető; ezen felmelegedés igen nagy hordókban, például 50 hektoliter must erjedésénél előfordulhat; ügyelni kell tehát arra, hogy a must, erjedése alatt, ennyire fel ne melegedjék.

Mindenszögazda főtrekzésének tartsa, hogy mustját lehetőleg rövid idő alatt és tökéletesen kiejrtesse, mert a hibás, félig-meddig való erjesztés okozhatja a bor megromlását és többféle betegséget.

A mustnak, hogy a tökéletes erjedés jól végrehessen, kellő melegnek kell lennie, t. i. 15—20 fok melegnek. Amde ősszel a szüret idejében gyak-ran előfordul, hogy hűvösebb az idő-járás, hidegebb a levegő s így a must is. Tökéletes és gyors erjedés tehát nem történhetik, mert ilyenkor a pin-ce vagy a prészah mellett levő küllő kamara, a melyben a mustot a forrás idejére tesszük, szintén hidegebb. Ha tehát azt akarjuk, hogy ez esetben is tökéletesen és gyorsan erjéjen ki mustunk, azon helyiséget, a hová mustunkat az erjedés idejére tettük, egy-zen időre beállított kályhában való fűt-és által fel kell melegíteni 15—20 fokra. Egy, a helyiség közepén szabod függő egyszerű hőmérő megmutatja, hogy mily meleg a levegő bent s ezen melegséget 2—2 nap alatt a must is felveszi, ha hidegebb volt is, mikor az erjesztőbe bekerült s akkor gyorsan és tökéletesen fog kiejrdni.

Különbéle borok készítése.

Megismervén a szüretelési eljárás-okat, a must alkotászeit s az erjedés lényegét, átterhetünk a különféle borok készítési módjára és pedig a következő sorrendben.

1. A fehér bor.
2. A siller bor.
3. A vörös bor.
4. A szamorodni bor.
5. Az aszúbor.

A fehér bor készítése.

Szüret után következik a must er-jesztése és további kezelése.

E czéllól a már előzetesen rendbe hozott és kiképzett hordókat tiszta hi-deg vizszel jól ki kell mosni s a vizet ki kell csurgatni. Nem szabad a hordókat közvetlenül a must lefejtése előtt megkezezni, mert a kén elegetésénél egy fojtós légüemű anyag, a kevessev

képződik, mely sok kén elegetésénél az erjedést több napra is megszünteti, de a kevés kevesés is igen kiséleteti és hosszú lefojtásával teszi az erjedést.

Az így előkészített tiszta hordóba a mustot akár sajtáronként, akár borszivattyúval átfejtjük, még pedig úgy; hogy a hordónak legalább 8¹/₂ része iresen maradjon, például 10 hektoliter hordóba 8¹/₂ hektoliter mustot öntünk, tehát ugynevezett erjedési irt kell hagy-nunk, hogy erjedéskor a must a hordóból ki ne fusson.

Az erjedés az idő melegségéhez képest 12—24 óra múlva megkezdődik, nap-nap után rohamosabb lesz, a must erős pezsgésben van, mintha forna; ezt nevezik zajos erjedésnek. Ha a czukor főmennyiségét az élesztő szeszre és szénaszra átalakította, az erjedés meg is szűnik. Ekkor a must nyugalmoba jön s az élesztő leülepedik (a bor seprőt rak le). Ezzel a főerjedés befejeződve, most kezdődik az erjedés azon időszak, melyet utóerjedésnek nevezünk.

A nyílt és zárt erjedés.

Ha a mustot nyitva hagyott ak-nával (hordó szája) hordókban erjeszt-jük, ezen eljárásit nyílt erjedésnek ne-vezük. Ennek nincs semmi előnye, de nagy hátránya az, hogy ha az erjedés bármely oknál fogva ideje előtt meg-szűnik, vagy a kellő gondozás hiányában az új bort fel nem tolténunk, a bor megvirgyosodása, vagy eczetesedése, különösen melegebb pincékben okvet-lenül bekövetkezik. De a nyílt er-jesztésnél még az is megeshetik, hogy mikor az már szünetelőben van, a pin-czének esetleg dohos levegője a borral közvetlenül érintkezik, a penész a bor felszínére szállhat s a bort hibássá, penészesé teheti, egyzóval a bor elrom-lásának csirája a borba kerülhet.

Azért újabb időben mindinkább el-terjed a zárt erjesztés, melynél a fej-lődő szénasz a hordókból elillanhat, de a pince levegője a hordóba egyenes után be nem juthat. A zárt erjesztésre különféle erjesztő csöveket ajánlanak, legegyszerűbb s minden fazekas által is könnyen elkészíthető a kotyogó, mely két részből áll; az egyik egy széles töleszerű hasonló agyagedény, melynek csőve felfelé meg van hosszabbítva, alsó része pedig paratadogóval, vagy kaucsukgyűrűvel a hordó aknájába lég-mentesen beillesztendő s az edény víz-zel fellegelőtendő; a másik része poláralakú csupor, melylyel a kotyogó csőve befűdendő. Erjedés alatt a szénasz a nyíl irányában a vizen keresztül buborékokban elszáll, de a levegő még az erjedés megszűnése után sem juthat az elzáró víz miatt a hordóba.

Ezen készüléknek még azon előnye is van, hogy az erjedés meneté-s megismerését ellenőrizhetjük. Mihé-lyt. i. az erjedés kevésbé élénk, az er-jesztő akona kotyogás is lassabb lesz, az erjedés megszűnése után pedig a kotyogás is megszűnik.

Egyszerűbb, de kevésbé jó elzár-ás, ha a hordó aknájára portól le-szítált és vízzel kimosott homokkal

ЖЕПРЪС ЖЕПРЕ.

Járány bátyánk Ideája.

— Ismerik Járány bátyánkat?
— Y...
— Ügynek... Pincézér egyleti ügynök, és az Ujkor zászlója hordozója. A meceek alján.

Kissé ugyan fura dolog — gondolta az atyámia. Hogy egy ügynök hogy lehet zászlóhordója az Ujkornek. Az Ujkornek, aki ügynököt reggeliz, vacsoráz és ebédel! Az Ujkornek, aki az ügynököt már többet ütött, mint amennyi meceek volt a meceek alatt! Az Ujkornek, aki egyesesen az ügynökök eleresztésére elvágására tör!...

Szüretelési idő volt. Sok helyen már leszűrték sok helyen még nem szűrték le — a meceek alján. Egy meceek alját kartársval jártuk a híres domb katakombái. Mikor innen felszínre jöttünk, szembetaláltunk velünk egy embert: azt mondta a kartárs: — Járány bátyánk! Így ismertem meg.

Járány bátyánk külföldben különös ember. Amolyan XII-ik századi nagy termeltet és a XX-ik század legérdekesebb fogalmával és nézetével. Vannak neki ideái is. Szépek, életrevalók. Ha jó kedvében van, néhol ismertetni is szokta. Hogy megismerkedtünk, éppen jó kedvében volt és egyéni érdekeink ideáit velem is ismerteté.

Azról volt szó, hogy mit tenne ő, ha a legfelsőbb osztály nyeregeményt megnyerné eltekintve attól, ha a pécsi irtalmakok klastromra vagyonával ő rendelkeznek.

— Erre nekem nagy-zerű ideám van! — mondta bátyánk.

— Hogy hogy!?

Mindenekelőtt építtetnék egy országos otthont, egy pompás palotát annyi elegáns és kényelmesen berendezett lakosztállyal, mint a lány kontár pincézér van Magyarországon. A fényes nagy ház felépítése után össze vehüvölöm a toborozom az összes mindazon kartárs urakat, a kik az igaz pincézereknek most és mindörökké ámen csak megszűnyentésére, erkölcsi miat anyagi romlásra vannak. A tegnapi suszterlegény, a gombkötő, az elesopot boltozó, a toborzó, a szappanos stb. pincézereknek, ekkor nem a vendéglőkben és kávéházakban, hanem az én királyi stýlben épített palotámban lesz a helyük, a hol a külön beosztott kényelmes ép lakáson kívül a következő teendőkhöz, a következő ellátásban részesülnek.

Reggel 9 órai kelés után, tehát és sonkából álló reggelit s ezután minden egyik egy trabukó szivart kap, reggelizés után a floberit pu-kát vállra kapva déli 12 óráig tartó vadászat következik Tizenkötőkor ebéd, mely áll, — folytonosan, — búkahusleves, zerge és fűzén pecsenyéből, (a vadakát ók lovik) dőlőléből és guszoz palacintából. Ehed után fekete kávé 3 regdia havanna és 2 órai szundikálás. A délutáni pihenés után a kaszinóban berendezett művári kert helyiségben estelig folyik a sakk, a taecsa és a domino. Estefél 7 és 8 óra között — egy órai közös séta következik s aztán találattak az egy-ek fogósos pártetom vacsora. A vacsora után egy csibuk flomórtól doháng, 2 db egyiptomi szivarra azután általános lefekvés. Ilyen lenne az én veteránjaink, a nem

megtöltött finom vászonzacskót teszünk, melynek hossza és szélessége 15 cm. lehet. Ezen homokzacskók mellett és homok között a szénsav elszállhat, ellenben a pincze levegője csak átszűrten juthat a borhoz és még elejét vehetjük ezzel annak is, hogy a legyek, bogarak és más kis állatok a borból eshessenek.

Az erjesztő-helyiség levegője életveszélyes.

Nagy mennyiségű must erjedésénél ányai szénas fejlődik, mely a pincze levegője az élet lentartá-ára teljesen alkalmatlanná válik s ámbár több szénvesztéssel bizonyítja azt hogy az erjedés alatt a pinczében halálát okozó levegő van, mégis akadnak megdondólatlan elbizakodott emberek, a kik, érezvény a fújtó levegőt, mégis minden elővigyázat nélkül mennek a pinczéhez és veszélyeztetik életüket.

Szígonan meg kell tartani azon szabályt, hogy a must erjesztése alatt és rövidesen utána is csak égő gyertyával szabad a pinczébe lemenni, oly módon, hogy a káprára kötött gyertyát magunk előtt a föld felszínre fel tartva haladjunk le- és befelé: ha a gyertya pislogva ég, vagy éppen elalszik, az annak a jele, hogy ott már nincs életető levegő s onnan azonnal menekülni kell.

Mínhogy pedig a szénsav másfélszer nehezebb, mint a levegő, az mindig a pincze fenekére süllyed s onnan azonnal terjed felfelé is, úgy hogy gyakran ember magasságban még a gyertya ég, de már a pincze fenekén elalszik. Nem szabad tehát lehajolni, esetleg a bordó csapszögöt stb. igazgatni, mert ott egy lélekzétvélet esetleg halálát okoz.

Az erjesztő pinczéből a fújtó levegőt szellőztetéssel lehet eltávolítani. Éljedéskor tehát a pincze ajtaját és ablakait nyitva kell tartani: ha a pincze hőmérséklete nem nagyobb, mint a külső levegő, mindig van egy kis légáramlat, mely a pincze levegőjét külső s jobb levegővel cseréli fel.

A pincze rossz levegőjét még következőképpen is újíthatjuk fel. Négy hosszú deszkából készítsünk egy hosszú eszatonát, ereszszük azt a pinczegödörbe és felső része elé állítsunk egy szelelő rostát, melylyel tiszta levegőt hajtunk a pinczébe. Bizonyos idő elteltével égő gyertyával lemenve, azt tapasztaljuk, hogy a levegő már nem veszélyes.

Nagyabb börtormelők az erjesztő-helyiségre a préházhoz közel a föld színe felett 1—2 lábál magasabb helyen rendezik be, a fejlődő szénsav onnan egyszerűen a nyitott ajtón lefolyik a szabadba. Az erjedéshez szükséges állandó hőmérsékletet fűtéssel tartják fenn.

Kisebb termelőeknek ilyen külön erjesztő helyiségre nincs szükségük, mert a termésüket évenként eladják, s a pincze az erjesztő helyiség is.

pinczerek közé való pinczereknek országos otthona.

Bátyánkhöz kérdést akartam intézni, de ő megelőzött:

— S ezen „Országos Otthon” lakóinak kiszolgálására, a hazai összes ansageretek fogadom fel.

Vaskalap.

ÜZESZT ЖРЕЖНК.

HELYVALTOZASOK

Ujkor-

Vendéglők Kávék és Pinczerek heti Lapja — előfizéti ára:

Égész évre	12 korona
Fél	6 "
Negyed	3 "

Teljes tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, akiknek előfizetése a szeptemberi negyeddél lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lapkiadásban, változás álljon be. Akik lapjukat postai hibás kézbesítés vagy bármily más ok miatt rendszeresen nem kapják kézhez, kérjük ezt kiadhatatlannak vagy 4 filléres lev. lap utján tudomására hozni.

Az Ujkor-Vendéglők, Kávék és Pinczerek Heti-Lapja-nak szerkesztője és kiadóhivála: VI. Váci-körút 55. sz.

Nagy vendéglő nyitás. Farkas József sopron megyei előnyösen ismert főpinczér kartársunk, legutóbb a Nagy-czeuki nagy vendéglő huzamos idejű keresztlétét főpinczére, a győr-megyei Markocs-Bödögén a napokban nagy vendéglőt nyitott. Nagy vendéglős szakírtásunknak sok sikert és szerencsét kívánunk!

Vendéglő átvétel. — Pécsset a város-ház épületben lévő Hírei-féle vendéglőt, Gyurits Kálmán, a Vigadó hosszú idejű volt vezetője vette át. A régi szakközvetítő által vezetett jó hírű vendéglő Gyurics Kálmán szakavatott kartársunkban, kitűnő vezetőre talált.

Vendégő és kávéház. — Mint a multkor „Üzleti hírekben” említettük Lipovits Ferencz Tördán, a fő-utczán, Japán kávéház cimmal egy impozáns nagy kávéházat nyitott. Mint levelezőnk utólagosan értesít bennünket, a kávéházzal kapcsolatosan Lipovics F. vendéglőt is rendezett be. A vendéglő és kávéház ünnepélyes megnyitása nagy számon közönség jelenlétében f. hó 1-én volt.

Uj szálloda a fővárosban. — Gruber J. közismert főpinczér tőreköv szakírtásunk Budapestben, a Szövetség-utczában vendégő és étteremmel kapcsolatban új szállodat rendezett be. A modern igényeknek megfelelő szép berendezésű üzlet ünnepes megnyitása „Szarvas szálló” czímen, f. hó 8-án lesz.

Hatemeletes szálloda. — Egyik vidéki metropolunkól írja levelezőnk: — Hosszu 15 évi tövöllet után a napokban tért vissza városunkba egy innen származó és pályáját itt kezdett kartársunk, aki a távoztólott

idő alatt összejárta a nagyvilágot és mint pincesz kezdve Budapestet és Bécsben — volt *Hamburg, Páris, London, Vencze, Roma, Cádiz, New-York és Chicagó* városok elő-nagyrizében. A különféle világvárosok nagy személy forgalmában működő és kiváló műveltségre szert tett kartársunkat végre is elfogta a végen látott és a szeretett hon utáni vágya — és hazajött, hogy gárdag tapasztalatát itthon értékesítse, amit derek kollégáink annál is inkább könnyen tehet miután a nagy szakképzettség mellett, nagy vagyon is hozott magával. A messze világot bejáró kartársunknak igen nagy tervei vannak még pedig, — tekintettel az itteni azon viszonyokra, hogy városunk egy a mai kor igényeinek megfelelő nagyobb szállodát nélkülöz, egy hat emeletes imponáns nagy szállodát ohajt építtetni, amelynek 1000-re tehető szobáinak kívül lenne II. oszt. és III. oszt. (polgári) nagy ékező termek, kávéházi — (bölcsérek vesére külön) helyiségek, bál és egyéb vigalmakra alkalmas nagy díszterem, egy hangversenyterem, ahol naponta változatos műsorral; mulattató darabok adatként elő, és koncertek rendezetnének, a szállodai vendégek szórakoztatása céljából — teljesen ingyen. Ezen kívül minden emeletnek meg lenne a saját ékező terme. Az összes világitást a legújabb módszerint szem nem bántó electromos világos szolgálatná, s az emeletre való járás ugyancsak villamos és 12 személynek kényelmes helyet nyújtó liften történne. — Kartársunknak — jegyzi meg végül levelezünk — ha ezen terve sikerül (ami több mint valószínű, mert a városi tanács már hozzá járult az építési engedély megadásához) — úgy az itteni hiányos szállodai viszonyok rendezve lennének, és Budapest főváros, szálloda dolgában — eszményül lépélpáltának. — Lapunk kitűnő barátjának t. levelező kartársunknak feltevései szerint bennünket a mely nagy-magyar emelet, a végső szavából kierező hang ép azoképpen kellik azt a feltévedésüket, hogy a *halmesek szálloda* bérért csak nagy kétkedéssel fogadják. Ezen okból kifolyólag ha lit-gatjuk egyelőre el a város valamint annak derek szölte t kartársunk nevé: a ki nekünk ezen városát nagygya emeleti szándékoztattával arról is há tanubizonyossággal szólalnia, hogy kartársamknak mégis csak értelmes dolog kimeni külföldre.

Uj vendég. *Remziny Máttyás* jeles szaktársunk és közismert főpincézer Nagy-Bocskereken a Béga vasuti vendéglő bérletét és f. hó 1-én nyitotta meg. Uj vendéglős szaktársunkat melegen gratuláljuk, és az uj pályán való működéséhez sok szerencsét kívánunk!

Pozeonyban. — mint levelezünk írja Udworka István jó hírű vendéglős szaktársunk, a Frigyes foh. uton lévő vendéglőjét, díszes berendezésű téli kerttel bővítette ki, melynek megnyitása a napokban volt.

Vendéglő megnyitás Kassán. *István Antal* t. szaktársunk Kassán a Forgách utcában ujonnan átalakított és berendezett vendéglőjét f. hó 1-én ünnepiesen nyitotta meg.

Korcsmá átvétel. — Erzsébet falván a soroksári uton lévő jóhírű és forgalmu nagy korcsmát *Paputh Ferencz* a mult heten át vette.

Helyváltozások. — *Zurkocis György* kartársunk Ujvidéken a „Fehér horg” szálloda főpincézri állását vette át. — *Korbucz Gy. Lajos* jeles kartársunk a fővárosi New-York kávéház főpincézri állását foglalta el. — *Máhr Ferencz* derek barátunk az „Ottthon, irók és hírlapírók” köre vendégül fop. állását tölti be. — *Faludy János* főpincézer Komáromból Budapestre érkezett. — *Palkó Aladár* Budán a Korona kávéház éjjeli főpincézri állását tölti be. — *Falov János* Pécsent az Ottthon kávéházban, Lakatos barátunk mellett nyert alkalmazást.

(Nagybecskerek Z. I. tudósításai) — *Krisztóm Lajos* derek kartársunk a Klein vendéglő főpincézri állását vette át. — *Remziny Máttyás* t. szaktársunk és barátunk vasuti vendéglőjében az éthordói állást *Palkó Lajos* töltötte be.

(Budapest) *Eger helyeszkölz* iroda jelentése. — A fővárosi Aranyföldön nagy vendéglőben mint éthordók működnek: *Hill József* (Felső Margitszigetnél) — *Rucz Kálmán* — *Krug Adolf*, — *Petermann Ferencz*, — *Balázs István* és *Zotter Soma*. — *Lőrincz Károly* Budán a Sörökocsi vendéglőben mint éthordó, ugyan íly minőségben *Sülle János* a „Két-korona” szállóban és *Stoudt Lajos*, az Erdélyi borozóban nyertek alkalmazást. — *Csoti Gyula*, az Orient szállóban fop. állást foglalt. Ugyanitt mint éth. alkalmaztatott, *Czetter József*, — *Hondel Emil* mint éth. a jözeffkoruti Barabás étteremben és *Schwarz Károly* mint éth. a Metropol szállóban működnek.

(Budapest) *Gyori Odon* helyeszkölz iroda jelentése. — *Jakab Jenő* Ipolyvidgen a Lengyel J. szálló főpincézri állását és *Scabó Soma* Szombathelyen a Majoronovszky szálló fop. állását vettek át. — Keoskenetén a Hungaria szálló fop. állását *Lázár J.* foglalta el. — Ugyanitt mint éthordók *Martin Sándor* és *Karja Ferencz* működnek. — *Szűke Sándor* a balassa-gyarmati „Bánva” szálló fop. állását vette át. Ugyanily minőségben *Puskás Vassil* a n.-váradyi Magy. kir. szállóba lépett. — *Biel Aladár*, *Márkus Aladár* és *Gilly János* mint segédpincézerek, (felszolgálók.) Brassóban a „Tran-silvania” kávéházban nyertek alkalmazást. — *Jeszenszky István* a Mádsói szőlő fop. állását és *Fiala László* a felső gallai Vogl szálló fop. állását foglalták el. — A nagy-szombati vasuti vendéglő fop. állását *Tenyér Péter* vette át — ugyancsak mint fop. *Simon A.* Tordán a kompozitni kávéházba lépett.

Az Ősz meséje.

Írta: *Botoz.*

(Mutatvány Minden Tamás Ujvi üdvözli kis naptárából)

*Egy szereltem öt csak szivből igazán,
S járt utána, mint lepe a fény után;
Csaltu pontu, öt a két szep égi szem;
S mi lett vége? kin, csalódás,
Bü és egyhét semmissen.*

*Bu csilodás, ez a létel lényege,
Csalódásból áll az ember élete;
Mélyen a kin vaduharja az csaltu ...
Szegény ifju hányszor él át,
Almatlan s bus éjszakát.*

*Este hoghya tört az alkony árnyalat,
És a földön minden sötétben maradt,
Ábrándokban elmerülte kis lakán
Ült s a lelke hön imádvá,
Csüggyt édes angyalán.*

*Hön imádvá és szerette angyalát,
Bolygja keresztül a csöndes éjszakát;
Föld és alant minden zágot és helyet
Össe kutat s össze jár a
Szerelmes sziv-képzélet.*

*S hohj, kit keres, reá sehol sem talál ...
Éjjel után egygötörén jár s meglát ...
És az éjnek végtelen homálybál,
Bágydaltan tekint föl s ébred
Kinos ábránd álmaiból ...*

*... Szép Aranka! főlnek legszebb
angyala
Szerelmek el a gyászos éjszaka;
Szerelmek ének hold s csillagok ...
Oh szeress! még szeke lyánykám
S legynék mi is boldogok!*

*Adj szerelmet! lyányka, add szerelmedet!
Add nekem a szeretett szép lelkedet!
Légy az enyém meglát boldogok leszünk!
Oly boldogok milyent többet
Nem teremelt Istenünk! ...*

*Igy imádvá szép szerelme angyalát,
És keresztül eslé a nagy éjszakát,
Mídon végre hajnalban lennyugodott:
Alomában szerelmét
Ujra s tovább álmodott.*

*Vén kocsmáros! tedd félre a gondodat,
Ne szomorkodj, ne sznyüld a multadat;
Tölts tele még ezt a kanosót és ünnkj!
Mi nem voltunk boldog ugyan ...
De leszünk ha meghalunk ...*

Vége köv.

Szerkesztői üzenetek.

Jelen lapunkból térszúke miatt — *Afrókában* Bayere J.-ből, — *A vén fogadó*, — több ízletli híreink, a Szerkesztői- és a Kiadóhivatali üzenetek a jövő számar maradtak

Keresetnek.

Bittonn József főpincézer, volt sokáig Győrben.

Konop Pál füzetp. volt Cserháton — és *Lacsó Dömötör* főpincézer volt Kőrménbányán.

A kik a keresetek hollétérol tudomással keretnek, hogy azok pontos címek, lapunk kiadóhivatalával tudatni sziveskedjenek.

Lapkiadó-tulajdonos:

DOBÓ GYULA.

Kiadóhivatali főnök.

K. KOVÁTS FERENCZ.

ALAPITTATOTT 1850.

FÉLDYANN S. utóda EÖWY SÁNDOR

paplan, matracz, roulette és ágyneműek gyártmánya.

Budapest, VI. Eötvös-utca 23 a.

Elvállal Szálloda, Koroda és Intézetek s e szakbárgó berendezéseket, a legelősb és pontos kiszárolgatás mellett. Figyelmeztetem t. végimélet alatt felsorolt árjegyzékemre.

Röngze Paplan

I. sz. 3. szám	105 155 em. a kör.	2,70
II. sz. 4	115 165 " " " " " "	3,10
III. sz. 5	125 175 " " " " " "	3,50
IV. sz. 6	135 185 " " " " " "	4,-

Secunda Satin paplan

I. sz. 3. szám	105 155 em. a kör.	4,40
II. sz. 4	115 165 " " " " " "	4,80
III. sz. 5	125 175 " " " " " "	5,40
IV. sz. 6	135 185 " " " " " "	6,-

Prima Satin-paplan egy szélességre!

I. sz. 3. szám	105 155 em. a kör.	5,20
II. sz. 4	115 165 " " " " " "	5,80
III. sz. 5	125 175 " " " " " "	6,40
IV. sz. 6	135 185 " " " " " "	7,-

Erst-Cloth Ia. minőség

I. sz. 3. szám	105 155 em. a kör.	5,50
II. sz. 4	115 165 " " " " " "	6,-
III. sz. 5	125 175 " " " " " "	6,70
IV. sz. 6	135 185 " " " " " "	7,30

Atlasz-paplan minden szímben

14 koronától feljebb.

Matraczok finom nyers vászonzól 3 részben.

Valm.	1. sz. nagy, 180 st. em. a kör.	7,-	Teng. f. 2. sz. nagy, 90-90 a kör.	9,20
	2. sz. " " " " " " " "	7,60	Af. 1. sz. " " " " " " " "	9,60
Teng. f. 1. sz.	" " " " " " " "	8,40	" " " " " " " "	11,-

Szabadalmi szám 16794.

Beck Károly

ujjonnan feltalált és szabadalmazott

felső ablak-szellőztetők

Alkalmazhatók szögletes és félkörű ablakokra. Egészség szempontjából igen ajánlhatók, mert a legnagyobb helyiséget is léghezum nélkül szellőztetik. Bárkitől könnyen felhelyezhetők. Kiköltözés alkalmával anélkül, hogy a fa, vagy fal rongálódna könnyen levehethők.

Kávéházak, vendéglők, iskolák

és magánlakásokra nélkülözhetetlenek!

Áruk 3 forint 80 krajczártól 6 ft 50 krajczárig.

Képvisele: **Ebte Lajos** által, VI. Révay-utca 24. Vidéki megrendelések gyorsan teljesítenek.

Tisztelettel

Beck Károly lakatos-mester.

Budapest, VIII., József-utca 28.

Hirdetések felvételnek az „Ujkor-Lapok” kiadóhivatalában. Budapest, VI. Váci-körút 55. szám.

Ferenczy K Á V É H Á Z átvétel!

Van szerencsem értesíteni, hogy a IV. ker., Ujvilág-utca 18. sz. alatti *Ferenczy, legutóbb Gaginó kávéházat 1900. szeptember hó 1-én átvettem.* — Amiód a helybeli t. **szállodások, vendéglősök, kávéosok és pinczér urak** szíves tudomására hozom, hogy eddig a *Nagymező-utca 7. szám alatt létező helyeszközlő irodámat is az Ujvilág-utca 18. sz. alá (udvar-helyiség) helyeztem át,* az eddig irantam tanusított bizalmukért hálás köszönetemet fejezem ki, s kérem, hogy bizalmukkal továbbra is megtisztelni sziveskedjenek. Ajánlva magamat és **kávéházamat** szíves figyelmükbe, maradtam

Teljes tisztelettel

GROSZ ÖDÖN, kávéos.

VII., Kerepesi-út 62. sz., I. em. fog- és fogorok szájpaddás nélkül.

FOGORVOSI-RENDELŐ-INTÉZET.

Budapest, VII., Kerepesi-út 62. I. em

Dr. **KALINOVSZKI** egy. orvos t.

SENZÁCIÓS TALÁLMÁNY!

Fogorok szájpaddás nélkül, a fog gyökerek eltávolítása többé nem szükséges.

Fog és gyökér húzás 1 korona

Fog tisztítás 1 korona

Fogtömés (plombok) arany, platina, ezüst

javítva cement fájdalom nélkül 2 koronától feljebb.

Műfogak és fogorok a legjobb kivitelben

darabonként 3 koronától feljebb.

Arany korona és hidamunkák a legjobb kivitelben.

Ácsnázhatóan rossz és törött fogak és fogorok javítása 3 óra által eszköztelük jádállás mellett.

Évi bérlet 24 korona a fogak rendbetartása, beleértve a rossz fogaknak tömése is.

RÉSZLETFIZETÉSRE IS.

S Z E G E N Y E K N E K I N G Y E N .

VII., Kerepesi-út 62. sz., I. em. fog- és fogorok szájpaddás nélkül.

Pály-féle rózsapaprika.

Egy próbarendelés elégséges, hogy habár jóval drágább a többi paprikánál, mégis azt használjuk.

— Szép színű nem erős —

Mintát, árjegyzéket bérmentve küld

Pály féle cs és kir. szab. paprikagyár 'SZEGEDEN.

Geduldiger Hugó

Első Magyar Ruggyanta Bélyegző-Gyár

ÉS VESŐ-INTÉZET.

BUDAPEST, VI. KER., VÁCI-ÚT 17. SZ.

Ajánlja magát mindennemű vésnöki munkát legszebb és legelősb kivitelre u. m. monogramok evőeszközökre, felérneműk bélyegzése szállodák részére, kitérülhetetlen jelző tentával, ruggyanta-bélyegzők, kivágot ezüst monogramok szivar-tárczákra stb.